

Posudek oponenta práce

NOVÁKOVÁ, Petra. *Firemní dobrovolnictví jako forma naplňování společenské odpovědnosti firem*. Praha, 2016. 134 stran, 8 stran příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Posuzovaná práce se věnuje problematice firemního dobrovolnictví, které pojímá jako jednu z forem společenské odpovědnosti firem. Strukturovaná je do čtyř hlavních kapitol tak, že v první kapitole popisuje samotný koncept i fenomén společenské odpovědnosti firem. Druhá kapitola se věnuje dobrovolnictví obecně i jeho realitám v ČR (historii, legislativní úpravě a výzkumům, které byly v této oblasti realizovány). Třetí kapitola se už koncentruje jen na popis firemního dobrovolnictví (formy a motivace dobrovolníků). Autorčin popis jednotlivých fenoménů (sociální odpovědnosti firem i dobrovolnictví i firemního dobrovolnictví) je přehledný a autorka prokázala dobrou znalost literatury, z níž své poznatky čerpala. Závěrečná kapitola prezentuje metodologii a výsledky empirického šetření, které bylo zaměřené na přínosy firemního dobrovolnictví viděné očima samotných dobrovolníků.

Uvedený postup (od obecného ke konkrétnímu) evokuje ve čtenáři představu, že koncept společenské odpovědnosti firem tvoří teoretický rámec pro analýzu dobrovolnictví a že právě tato specifická perspektiva patří mezi „přidané hodnoty“ práce. Bohužel se to autorce nepodařilo prokázat. Ke konceptuálnímu propojení firemního dobrovolnictví a společenské odpovědnosti firem došlo spíše jen způsobem mechanického přiřazení. Propojení mezi koncepty obecně používanými v oblasti dobrovolnictví a konceptuálním uchopením firemního dobrovolnictví až na jednu výjimku (motivace) také nedošlo. První dvě části práce tak stojí od dalších dvou odděleně, nejsou propojeny žádnou analytickou konstrukcí.

2. Odborná úroveň

Hlavní cíl práce „identifikace možných podob firemního dobrovolnictví“ je stanoven čistě popisně a tak byl i naplněn. Autorka shrnula dostupné poznatky v literatuře. Analytickou povahu měl však druhý dílčí cíl práce, kterým bylo zjistit, jaký přínos připisují aktivitám firemního dobrovolnictví dobrovolníci z vybraných společností (Reed Personnel Services Czech Republic a Skupiny ČEZ). Tento cíl byl dále modifikován a analyticky konkretizován

jako cíl autorčina vlastního empirického šetření: „zjistit, existuje-li rozdíl mezi tím, jaký přínos připisují realizaci projektů firemního dobrovolnictví firemní dobrovolníci ze společnosti, kde má realizace projektů firemního dobrovolnictví několikaletou tradici, a firemní dobrovolníci ze společnosti, kde byl projekt firemního dobrovolnictví realizován teprve jednou.“ Z textu práce se ale nedozvíme, jaký je konceptuální background takto stanoveného cíle. Autorka uvádí jen to, že „Odborníci v oblasti společenské odpovědnosti se shodují na tom, že se přínosy realizace projektů v oblasti CSR projevují až po delším časovém období.“? V podstatě se autorka usiluje o zkoumání vlivu tradice firemního dobrovolnictví na jeho přínosy viděné očima dobrovolníků. Pojem „tradice firemního dobrovolnictví“ nebyl v práci nijak koncepčně pokryt. Nicméně autorka v závěru konstatuje, že „Výsledky empirického šetření ukázaly, že má tradice v realizaci takovýchto projektů vliv na respondenty připisovaný přínos v oblastech zvýšení atraktivity firmy pro zákazníky, pracovní spokojenosti zaměstnanců a osobního rozvoje zaměstnanců.“

Empirické šetření bylo zaměřené na čtyři vybrané oblasti, pro něž by měla být realizace projektů firemního dobrovolnictví přínosnou – atraktivitu firmy pro zákazníky, atraktivitu firmy jakožto potenciálního zaměstnavatele, pracovní spokojenost zaměstnanců a osobní rozvoj zaměstnanců. Všechny čtyři vybrané oblasti jsou z hlediska cílů výzkumu jistě relevantní, postrádám však diskusi samotného výběru, resp. kritérií, podle kterých autorka tyto oblasti vybrala.

K testu vlivu tradice firemního dobrovolnictví na jeho přínosy viděné očima dobrovolníků, autorka vhodně zvolila metodu kvantitativního dotazníkového šetření. Dotazníky byly distribuovány elektronicky. K metodologickému postupu a jeho popisu nemám výhrad a také prezentaci výsledků považují z odborného hlediska za dobře zvládnutou (i když zbytečně rozsáhlou). Bohužel nedostatečné konceptuální zarámování se projevilo i při interpretaci dat, která většinou zůstává na úrovni empirických konstatování bez množnosti propojovat jednotlivá zjištění do širších logických konstrukcí. Musím ale uznat, že autorka se snažila do interpretace zapojit poznatky z relevantní literatury a že si omezenost získaných dat uvědomuje a přiznává i spekulativní charakter některých svých vysvětlení. Nejokateji se koncepční bezradnost projevila v případě prezentace výsledků na tzv. „doplňkové otázky“ empirického šetření, které měly sloužit pro detailnější pohled na danou problematiku. Jednotlivé detaily však nebylo možné logicky zařadit do zkoumaného celku, který nebyl jasně identifikován.

3. Práce s literaturou

Autorka pracovala s domácí i zahraniční literaturou v přiměřeném rozsahu, korektně a citované zdroje odpovídají rozsahu a obsahu zvoleného tématu. Mám jen jednu poznámku na okraj autorizace typologie motivací dobrovolníků: „Daným tématem se zabývají Tošner a Sozanská (2006); uvádějí tři základní motivace k dobrovolnictví: konvenční (normativní), reciproční a nerozvinutou.“ Správně měl být uveden zdroj: Frič, P. Dárcovství a dobrovolnictví v ČR. AGNES 2001.

4. Grafické zpracování

Grafická podoba textu a úprava stránek, nadpisů, grafů a tabulek je na standardní úrovni a text působí přehledným, i když dost rozvláčným dojmem.

5. Jazyková úroveň

Z jazykové stránky je práce na dobré úrovni s občasným výskytem kostrbatějších slovních spojení.

6. Podněty k rozpravě

Autorka by mohla vysvětlit otázku konceptuálního zakotvení svého výzkumu a také, proč hlavní cíl práce stanovila zcela popisně a přitom realizovala výzkum s relativně jasnou analytickou myšlenkou, resp. proč méně hodnotný popisný cíl nadřadila plnohodnotnému analytickému cíli?

7. Závěrečné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm „dobře“